

Pårørendeforskere etterlyser styrking av rettighetslov

Det er svært positivt at regjeringen nå vil styrke støtten til pårørende gjennom å endre helse og omsorgstjenesteloven. Men det er uforståelig at dette ikke følges opp med en tilsvarende rettighetsbestemmelse i pasient- og brukerrettighetsloven.

Dette sier programområdet for pårørendeforskning, ved Universitetet i Stavanger. I et høringsvar i forbindelse med endringer i helse- og omsorgstjenesteloven om styrket pårørendestøtte, skriver pårørendeforskerne:

“ Lovgivning er ett virkemiddel for å nå målene om bedret pårørendeinvolvering og

pårørendestøtte i helse- og omsorgstjenesten.

Lovgivning er ett virkemiddel for å nå målene om bedret pårørendeinvolvering og pårørendestøtte i helse- og omsorgstjenesten. Det svært positivt at regjeringen nå vil styrke støtten til pårørende ved en endret pliktbestemmelse i helse- og omsorgstjenesteloven. Lovforslaget (§ 3-6) tydeliggjør at kommunene har et «sørge for» ansvar også overfor pårørende. Det er imidlertid uforståelig at ikke pliktbestemmelsen følges opp med en tilsvarende rettighetsbestemmelse i pasient- og brukerrettighetsloven. Det burde være grunnlag for lovendring i pasient- og brukerrettighetsloven slik at pårørende med tyngende omsorgsoppgaver får en tilsvarende rett til nødvendig avlastning og/ eller omsorgsstønad.

Dersom det menes alvor med at pårørende skal høres, og at pårørende i de fleste tilfeller vet hva som er det beste tjenestetilbudet for en selv og sine nærmeste, er det påfallende at en slik rettighetsfestning avvises med en spekulasjon om at det kommunale totale tilbudet av helse- og omsorgstjenester vil dreies mot omsorgsstønad og således undergrave andre kommunale hjelpetilbud kommunene har ansvar for, står det i høringsuttaalelsen.

Høringsuttaalelsen fra Universitetet i Stavanger kritiserer dessuten lovforslaget når det gjelder informasjon til pårørende:

“ Informasjon, råd og veiledning er av stor betydning for den pårørende uavhengig av om vedkommende har påtatt seg særlig tyngende omsorgsoppgaver eller ikke.

– Informasjon, råd og veiledning er av stor betydning for den pårørende uavhengig av om vedkommende har påtatt seg særlig tyngende omsorgsoppgaver eller ikke. Det er derfor misvisende og fører feil av sted å sette som vilkår for kommunens plikt til tilby informasjon, opplæring og veiledning at den pårørende har «særlig tyngende omsorgsarbeid». Særlig

alvorlig er det at formuleringen, slik den er foreslått, kan forstås slik at kommunen har et mer avgrenset ansvar for å gi informasjon og veiledning til pårørende enn det som i dag er gjeldende rett, sier pårørendeforskerne.

Tekst:

Marie Rein Bore

Journalist